

СИНДИКАТ РАДНИКА У ПРОСВЕТИ
СРБИЈЕ

СРП С

БЕОГРАД, Дечанска 14/5; тел/факс: 011/3236-259, 025/420-093

E-mail: sob@beograd.com, sindiso@sbb.rs

ПРОДАЈА УЏБЕНИКА УБУДУЋЕ САМО У КЊИЖАРАМА

Ускоро и нов Закон о уџбеницима

У поступку заокруживања школске легислативе ускоро ће просветари добити и нови Закон о уџбеницима, пошто је јавна расправа окончана, па се очекује да ће Нацрт новог Закона добити „зелено светло“ Владе и наћи се у скупштинској процедури. Стога помало чуде закаснеле примедбе које долазе чак и из редова наших чланова, у смислу примедби на овај Закон, па их упућујемо на једину могућност која преостаје, а то је да се обрате Синдикату који ће њихове амандмане проследити посланичким клубовима или да сами то ураде и да своје амандмане доставе или посланичким клубовима за које сматрају да би их могли и хтели заступати или народним посланицима који, такође, могу бити предлагачи амандмана. На њима је да се одлуче којим путем ће да иду да би њихове примедбе, евентуално, постале и слово закона.

Полемике у јавности последњих дана изазвале су примедбе Републичке агенције за борбу против корупције, која је тражила да се у Закону нађе одредба да „*посредовање школе у продаји уџбеника није дозвољено*“. Како се, засад, Министарство просвете није децидно изјаснило да ли ће прихватити ову одредбу, коју, успут речено, садрже и закони о уџбеницима у нама околним земљама које су у току или су довршиле евроинтеграције, наслућујемо да ће ова одредба ипак постати и саставни део Закона. Они који су били најгласнији у критици ове одредбе су српски издавачи уџбеника, који су досад између осталог дистрибуирали уџбенике и преко школе - у претплати на рате које су родитељи плаћали у фебруару, марту и априлу и који тврде да је оваква продаја за родитеље била погоднија и јефтинија. Међутим, с обзиром да је продаја уџбеника велик бизнис, могло би се рећи да велики издавачи уствари на овај начин покушавају задржати монопол, јер су продајом уџбеника преко школа у претплати остваривале знатан, за ову делатност, профит, при чему ни школе, па чак и појединци нису остали „*кратких рукава*“, јер је јавна тајна да је новац добијен на име рабата дељен наставницима, а не само трошен за унапређење наставе, куповину учила, уџбенике за сиромашну децу, плаћање екскурзија, куповину компјутера, приручника за наставнике, итд.

Елем, како год поменута одредба буде (про)тумачена једно је сигурно – школе ће остати без рабата, без обзира да ли је одлазио на побољшање квалитета наставе, што би иначе морале плаћати локалне самоуправе или наставницима који су понекад и мимо своје воље претворени у дистрибутере уџбеника одабраног издавача. И не само то, ако не буде продаје уџбеника фаворизованих издавача, неће бити ни донација издавачких кућа јер нацрт поменутог Закона збрањује школама примање поклона „*у било ком облику и износу*“, што је такође у складу са препоруком Агенције, а и налази се у законима земаља у транзицији, а нарочито земаља које су транзицију завршиле.

За оне који имају намеру да наставе са старом праксом, законопредлагач предвиђа високе казне, па би за кршење Закона школа могла платити казну која се креће од **100.000** динара, па до милион динара, што је за школе баснословна сума и непосредна примена ове одредбе би многе школе довела у блокаду рачуна. Иста казна је предвиђена и за предшколске установе, али није јасно да ли ће и њима бити забрањено посредовање у продаји уџбеника, јер се уџбеничка литература за припремни предшколски програм углавном наручује преко вртића.

Београд, **17.09.2013.**год.

проф. Хаџи Здравко М. Ковач
члан Председништва СрпС

